

Oštar pad prehrambene industrije danak koji je platila suši, poručuju iz MAT-a

Uvoz zamenjuje domaću proizvodnju

Lidija Čočaj

Beograd

Decembarски резултати индустријске производње наговештавају нешто боље дане за привреду Србије, оценио је Владимир Вучковић, уредник „Маkроeкономских анализа и трендова“ (MAT), публикације Економског института и Привредне коморе Србије, подсетивши притом да је она порасла два одсто, односно дeсезонирано 2,1 одсто.

„Decembarски раст производње последица је хладног времена, односно повећања производње електричне енергије, као и деривата нафте и фармацеутских производа, а коначно је опорављена и хемијска индустрија. Најзначајнија и највећа грана прерађивачка индустрија, међутим, практично је стагнирала, а лош резултат у децембру потврдили су прехранбена индустрија и производња производа од гуме и пластике. Оштар пад прехранбене индустрије је данак који је она платила

суши, а осим тога због апрeцијације динара увоз зaмeњује домаћу прехранбену производњу. Decembarски резултати су показали и да је пад увоза био инцидентан, а раст извоза стабилан, али и да није могућ раст извоза уз стагнацију увоза, односно без раста увоза“, објаснио је Вучковић и казао да стабилан курс има своје налицје у расту увоза. Истакавши да је извоз у децембру, када се из укупних резултата искључи извоз моторних возила, био мањи четири одсто у односу на исти месец претходне године, он је подсе-

тио на могуће негативне последице ослањања на извоз само једног производа - некада Ју-Ес стилoвoг, а сада Фијатовoг.

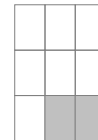
Економска политика на прелазу из 2012. у 2013. годину suoчeна је хипотeком пада активности, односно и пољoпривредне и индустријске производње, али с изгледом да ће овај пад бити надокнађен, оценио је Стојан Стaменковић, координатор истраживачког пројекта, додавши притом да је питање каква ће бити економска ситуација у нашем окружењу, поготову оном где ми највише извозимо.

Izborи би били економска катастрофа

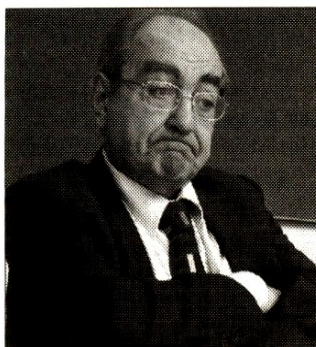
„Нови избори у економском погледу били би равни катастрофи“, рекао је Стојан Стaменковић, прецизирајући да би у овом тренутку имали погубан ефекат на српску економију, као у изборној 2012. години, само што би се после њих кренуло са још лошије позације и са још нижег нивоа стања у домаћој маkроeкономiji. „Неће бити инвестиција, све ће да стане ако се распишу избори“, категоричан је Стaменковић.

„Prognoze nam u tom pogledu i ne idu naru, budući da su za ovu godinu evropske ekonomske prognoze takve da se ove godine može očekivati skroman rast od samo 0,5 odsto, a dogoдинe od jedan i po odsto, i ako se to bude ostvarilo опоравак ће бити спор и нећемо имати спољну тражњу“, објаснио је и додао да експанзија нашег извоза може бити пресудан чинилац за брзо окретање тренда производње у узлазни смер. Недиверзификовани извоз, онај чији је раст заснован на једном главном носиоцу, може бити ризична варијанта, рекао је Стaменковић и такође подсетио на случај Ју-Ес стила. Добро би било да дође компанија Al Dahra, јер ће почети да решава иригационе и проблеме продуктивности у српској пољoпривреди, додао је, уз подсећање да је прinos пшенице у Србији око четири тоне по хектару, док је у ЕУ око шест тона, захваљујући већој продуктивности, агrotehничким мерaма и већем наводњавању.

(nastavak na 3. strani)

Uvoz umesto proizvodnje

Stojan Stamenković

(nastavak sa 1. strane)

Osim toga, Stamenković je upozorio da zaduživanje države nije put izlaska iz krize. „Ja se bojim da je to put sa kojim ćemo produbiti krizu, ako ne budemo imali strane direktne investicije, kao i portfolio investicije koje će zatvoriti platni bilans“, izjavio je. „Devizni kurs je stabilan, na šta su presudan uticaj imale visoke kamatne stope na državne hartije od vrednosti, ali je nerealno visok, što se odražava na visok rast uvoza, a onda to utiče na rast cena u Srbiji. Nije dobro imati aprecijaciju dinara u okolnostima visoke inflacije, pogotovo što je Srbija uvozno zavisna zemlja“, rekao je Vučković, tvrdeći da deprecijacija dinara najviše utiče na obuzdavanje uvoza, a mnogo manje ili uopšte ne utiče na rast izvoza. Vučković je izjavio i da na pad domaćih cena može da utiče rast konkurencije, ali ne one koja će nastati po osnovu valutnog kursa već po osnovu liberalizacije tržišta. Na duže staze ovakav kurs pogubno deluje na uvoz, smatra Vučković. Stamenković je rekao da je pitanje da li će i kada doći MMF, dok je Vladimir Vučković izjavio da bi bilo dobro da Srbija s njim zaključi aranžman u rano proleće, a idealno u martu, jer da javne finansije ne smeju da se otrgnu kontroli. „Dobro bi bilo da nakon prvog tromesečja imamo jasnu sliku o našim finansijama i program sa MMF-om. Ukoliko bi aranžman bio sklopljen tek na jesen, to bi bilo kasno za fiskalno prilagođavanje u ovoj godini, bilo bi kasno za neki rebalans i moglo bi se samo zaključiti da su okolnosti i dinamika nepovoljni. Aranžman bi bio pozitivan signal za strane investitore koji sada traže mesta za investicije po svetu, a Srbija je sada atraktivna samo za dužničke hartije od vrednosti, dok bi aranžman sa MMF-om privukao grinfild investitore koji sagledavaju situaciju u nekoliko narednih godina, a ne meseci“, rekao je Vučković.